

CONFERÈNCIA PER L'AULA E. U. DE LA GENT GRAN: "VILANOVA I LA GELTRÚ. REALITATS, REPTES I OPORTUNITATS"

1 de desembre de 2023

D'aquí a pocs dies farà ja sis mesos que vaig ser investit alcalde de Vilanova i la Geltrú, la meva ciutat; la nostra ciutat.

Sento aquesta responsabilitat com un privilegi, un gran honor. L'honor d'incidir en la millora de Vilanova i la Geltrú, en fer una ciutat d'igualtat d'oportunitats per a tothom, amb més justícia social, més cohesionada; més compromesa amb la sostenibilitat, amb el planeta; més orientada a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'ONU per al 2030.

El títol de la meva intervenció és "Realitats, reptes i oportunitats". És un fet, que la realitat, en tots els seus vessants, ens presenta molts reptes com a societat, i per tant també com a ciutat. Reptes que hem de saber veure com a potencials oportunitats. Ja que els desafiaments, les proves complexes, ens donen l'oportunitat d'aprendre, d'obrir nous camins, de millorar i créixer.

REALITATS

Començaré fent una breu descripció amb xifres de la nostra ciutat. No sé si us agraden els números, no us voldria atabalar, però les xifres, les dades, són indicadors per analitzar la realitat.

Dades demogràfiques:

Vilanova i la Geltrú tenia a 1 de gener d'enguany una població de 68.152 habitants. Hi ha anys que la població baixa lleugerament, però en general té una línia de creixement sostingut i aquesta xifra és la més elevada que hem tingut mai. Fa 10 anys érem 1.900 habitants menys; fa 15 anys, 5.000 habitants menys.

Els 68.000 i escaig vilanovins i vilanovines som prop de la meitat de la població total de la comarca del Garraf: un 43,5%; som una capital amb pes, el municipi més gran amb diferència. I som el 17è municipi en població de Catalunya; la 10a capital de comarca més gran. La més gran de l'àmbit Penedès i també de la costa entre Barcelona i Tarragona.

Som una població força equiparada per gèneres (32.987 homes/35.165 dones). I amb grups d'edats que ens indiquen que les franges més poblades són entre els 30 i els 60 anys i que minva la població jove, com passa a tot Catalunya: el 13,6% són infants, de 0 a 14 anys; un 15,5% són joves entre 15 i 30 anys; un 19,4% entre 30 i 45; un 24,3% entre 45 i 60; un 17,4% entre 60 i 75 i un 9% de més de 75 anys. Per tant, exceptuant el grup de més de 75 anys, els grups menys poblats són els més joves.

De la població de més de 68.000 habitants de Vilanova i la Geltrú, el 83,6% són nascuts a Catalunya o a la resta de l'Estat espanyol. De les persones que han arribat d'altres països, el 44% venen de països americans; el 26,8% d'altres països europeus; el 22,7% de països de l'Àfrica i la resta, d'Àsia i Oceania.

Per nivell de formació, estem també al voltant de la mitjana catalana: un 34,4% de la població té estudis superiors (33% a Catalunya); un 23,4% ha acabat batxillerat o equivalent; un 28,2% ha estudiat fins a l'ESO i un 14% s'ha quedat amb l'educació primària.

En conclusió, tenim una població diversa; que viu una tendència a la disminució de la natalitat i tendeix a un creixement dels grups de persones grans. Som terra d'acollida, com ho hem estat sempre, i un 16% dels vilanovins i les vilanovines són de procedències diverses. I som una societat força formada, en què més de la meitat té estudis a partir de secundària no obligatòria en amunt.

Dades econòmiques:

En el context global, a Catalunya, Espanya i Europa l'economia ha crescut aquest 2023 de forma moderada i Vilanova i la Geltrú segueix la mateixa tendència. És un fet que en la darrera dècada hem patit dues crisis econòmiques importants, primer la vinculada al boom immobiliari i després la de la pandèmia. N'estem sortint, però de forma continguda.

Si observem la informació que ens facilita el Banc de dades socioeconòmiques de la Mancomunitat Alt Penedès-Garraf, el Garraf té actualment 4.114 comptes de cotització (empreses inscrites a la seguretat social). En el darrer any se n'han creat 52 de noves, si bé és un fet que venim de patir dues crisis: en els darrers 15 anys la comarca ha perdut 385 empreses: el 2008 n'hi havia 4.499.

De les 4.114 del Garraf, a Vilanova i la Geltrú en tenim 1.854, amb 13.960 treballadors afiliats (la meitat dels afiliats de la comarca). A la nostra ciutat, la gran majoria, el 71%, són del sector de serveis, mentre que un 22% són de la indústria; un 7% de la construcció i un 0,04% de l'agricultura.

Val a dir que, després de la crisi del 2008 i la de la pandèmia del 2020, al conjunt de la comarca actualment a 2023 estem assolint una xifra d'assalariats que s'apropa a la de juny de 2008. En aquell moment n'eren 28.848, mentre que a l'octubre de 2023 n'eren 27.225. En els moments més durs de la crisi, els anys 2012 i 2013, les persones assalariades van baixar a 20.154 al Garraf. Van assolir un pic de 27.440 el juny de 2018 i van tornar a caure amb la pandèmia, a 22.805 el desembre de 2020. En qualsevol cas, estem en un moment de recuperació, malgrat sigui moderada, però progressiva.

Un altre indicador a tenir present és el dels autònoms. Des de la pandèmia, en què molts d'ells van donar-se de baixa, després ha estat una opció de treball per a moltes persones i han crescut exponencialment. Al conjunt del Garraf, aquest setembre passat es comptabilitzaven 11.545 treballadors autònoms, mentre que la xifra més alta abans de la pandèmia, a finals de 2019, era d'11.097.

El Garraf és la comarca catalana amb major incidència del treball autònom en el seu mosaic d'activitats. Un de cada tres llocs de treball està ocupat per un/a treballador/a autònom/a. Això dibuixa l'atomització extrema de la nostra economia i alhora implica una vulnerabilitat davant els canvis de cicle econòmic o els imponderables.

Pel que fa a les dades d'atur, podem afirmar que estem entre les més baixes dels últims anys. Aquest octubre a Vilanova i la Geltrú l'atur registrat ha estat de

l'11,21%, un 10,14% a la comarca. La franja d'edat més afectada per l'índex d'atur és la de més de 55 anys, sobretot en les dones. I es concentra sobretot en les persones que tenen una formació fins a l'educació general obligatòria.

Fa un any la taxa d'atur era lleugerament per sobre de l'actual. L'octubre de 2022 era del 12%. ara 11,21% com deia abans.

Context general:

Aquesta lenta baixada de l'atur a Vilanova i la Geltrú i el Garraf coincideix amb la tendència també a Catalunya.

A nivell de Catalunya, els experts descriuen l'estat de l'economia actual com a resilient, sobretot en el sector serveis, que sosté un creixement moderat malgrat el panorama mundial, marcat per desacceleracions i desafiaments imprevistos.

Les perspectives de creixement econòmic a Catalunya són del voltant del 2,4%, millors del que s'havia previst inicialment, però marquen un ritme de creixement més lent que en època de prepanidèmia. Les guerres en països propers, amb la conseqüent inflació, són factors que sumen inestabilitat.

I vinculat a la inestabilitat en el context internacional, cal tenir en compte també un altre element, com és el creixement del pensament d'ultradreta que s'està estenent a tots els continents. Ho estem veient en molts països d'Europa i també en tenim un nou exemple, preocupant vist des d'aquí, a l'Argentina.

REPTES

Descansem un moment d'aquest allau de números. Darrera de totes aquestes dades descriptives, hi ha una realitat molt més profunda. D'aquesta realitat n'afloren una sèrie de reptes importants, als quals hem de fer front necessàriament per continuar mantenint la qualitat de vida de la ciutadania. Alguns d'aquests reptes són globals, generalitzats a la societat actual; d'altres són específics a Vilanova i la Geltrú.

1. La qualitat del serveis públics

Un municipi que creix necessita anar redimensionant els seus serveis públics. A Vilanova i la Geltrú, ens trobem amb alguns serveis municipals amb força mancances actualment. Els motius poden ser diversos, però sens dubte les dues crisis de la darrera dècada, especialment la primera, no hi han ajudat.

També és cert, que els ajuntaments en general tenim una situació d'infrafinançament en relació als serveis que hem de prestar, aquesta és una qüestió que fa anys que reclamem. I el finançament extern, procedent d'altres administracions, a vegades és totalment "simbòlic".

El Garraf fa molts anys que és a la cua de les inversions de la Generalitat. La darrera mostra, aquest 2023, hi ha previst un pressupost d'11 milions d'euros, dos milions menys que l'any anterior. Això representa 70 euros per habitant de la comarca, que en el cas de Vilanova i la Geltrú són 18 euros per habitant, mentre que la mitjana catalana frega els 400 euros.

Les necessitats de la ciutadania creixen, els preus dels subministraments i serveis pugen i la situació econòmica de l'Ajuntament és delicada. L'Ajuntament NO té un problema d'endeutament, tal i com queda recollit en l'informe del propi interventor municipal, però sí tenim un problema de dèficit fruit del tancament en negatiu del pressupost de l'any passat i que ens obliga a aplicar un pla de sanejament econòmic l'any que ve.

Per tant, tenim un repte important en aquest sentit, i l'entomem. La nostra prioritat aquests quatre anys és recuperar la qualitat dels serveis públics. Així ho hem previst ja en la proposta de pressupost del 2024, que l'hem presentat aquesta setmana, on les prioritats són clarament: la cultura, recollida de les escombraries, la neteja viària, la jardineria, el manteniment de la ciutat, el bus urbà i les polítiques socials.

2. Les desigualtats socials

A nivell global, vivim una tendència a l'augment de les desigualtats socials, a la polarització entre riquesa i pobresa, a la concentració de cada vegada més riquesa en poques mans, i un augment de la població amb escassetat de recursos. La pujada del conservadorisme liberal i, encara més, de l'ultra dreta, no hi ajuden. És evident que aquesta tendència només es pot contrarestar amb polítiques públiques, amb polítiques estructurals.

A Vilanova i la Geltrú, els Serveis socials han tingut un repte important, els darrers anys, per donar resposta a l'emergència social, que ha tornat a créixer després de la pandèmia. Tenim dades de l'any passat, el 2022, en què els Serveis socials municipals van atendre 10.211 persones, per situacions diverses, que les poden conduir a l'exclusió social. Aquestes 10.000 persones representen un 15% de la població vilanovina.

L'any 2019, en pre-pandèmia, la dada d'atenció anual als serveis socials era d'un 10% de la població aproximadament. El 2020 ja va pujar al 13,5% i el 2021, al 14%.

En tot aquest context, nosaltres, com a govern de Vilanova i la Geltrú, tenim un principi fonamental, que és: garantir la igualtat d'oportunitats. Que tots els vilanovins i vilanovines tinguin opcions d'accedir a aquells serveis, aquells béns, aquells recursos que els permetin desenvolupar un nivell de vida digne.

És per això que per aquest 2024, s'augmenta la partida econòmica destinada als ajuts per emergències socials, les beques per a necessitats educatives, els ajuts a l'escolarització i per a la pràctica esportiva terapèutica.

La igualtat d'oportunitats passa fonamentalment per l'educació –fèiem menció abans al nivell de formació i la taxa d'atur-; passa per l'accés a la sanitat, a la cultura, a l'esport... Passa per la cohesió als barris, per la participació en la comunitat. I passa -i aquí entrem en un altre repte majúscul- per l'accés a l'habitatge.

3. L'accés a l'habitatge

A Vilanova i la Geltrú tenim una demanda d'habitatge social molt elevada. De fet, la ciutat ha estat declarada municipi amb mercat residencial tens per part de la Generalitat de Catalunya.

Vilanova és un municipi "receptor" de persones que deixen l'àrea metropolitana per venir a viure a la segona corona. Això ha fet augmentar la demanda d'habitatge, conseqüentment ha fet pujar els preus i actualment els lloguers s'han disparat perquè s'hi suma que n'hi ha poca oferta. La renda per càpita a Vilanova i la població que no té accés al mercat lliure fan créixer la demanda d'habitatge assequible.

Precisament ahir dijous la consellera de Territori de la Generalitat, Ester Capella, va ser a la nostra ciutat per presentar els 98 pisos adquirits a la Sareb, amb l'objectiu de poder augmentar el parc de lloguer social. Pisos que seran molt benvinguts, sens dubte, quan estiguin rehabilitats i disponibles.

I, també per augmentar les possibilitats d'accedir a un lloguer assequible, hem començat a mobilitzar alguns dels solars de l'Ajuntament, perquè s'hi pugui construir habitatge amb lloguers socials o regulats. En aquests solars es poden arribar a construir 196 habitatges i s'està en converses per tal que els promotors puguin beneficiar-se d'ajuts de la Unió Europea o d'altres, d'aquesta manera la ciutat tindria un paquet d'habitatge important que no ens costaria recursos municipals.

Les dificultats en l'accés a un habitatge digne, que és un dret fonamental, ens porta a una situació d'emergència habitacional de la qual no som una excepció, és un repte compartit sobretot a les àrees metropolitanes i els seus entorns. A Vilanova i la Geltrú actualment tenim 150 famílies afectades per procediments de desnonament. Amb totes elles es treballa per cercar alternatives d'habitatge o intentar frenar el desallotjament, però són una mostra de les dificultats que pateixen moltes famílies per mantenir casa seva.

El nostre compromís en fer més fàcil l'accés a l'habitatge per als vilanovins i les vilanovines és absolut. És una prioritat. Hi posarem tots els recursos que l'Ajuntament tingui a l'abast i buscarem tots els que puguem en altres institucions.

El creixement de la demanda d'habitatge provoca el consegüent encariment i l'allunya de les possibilitats dels més joves -aquells que tot just comencen el seu trajecte professional o aquells altres de rendes discretes. Això fa que aquests segments de població busquin alternatives d'habitatge al Baix Penedès o en altres poblacions de l'entorn més proper. Com a conseqüència, la piràmide d'edats mostra una tendència accentuada a l'envelliment de la població. Aquest és un dels majors reptes de l'economia local: minimitzar l'èxode dels més joves.

4. L'emergència climàtica

Aquest és un dels altres grans reptes globals que tenim actualment. Si bé hi podem fer front amb mesures des del món local, també és ben cert que en aquest cas el compromís ha de ser ferm dels estats per complir amb els objectius marcats per frenar el canvi climàtic.

L'emergència climàtica ens porta ara mateix a una situació complexa, un gran repte, com és la gestió d'un recurs natural actualment escàs, l'aigua. En aquest cas, els municipis hi podem fer fins a un cert punt, des de la sensibilització de la ciutadania a la inversió en unes bones instal·lacions per evitar fuites, tal i com està realitzant el pla d'inversions de la Companyia d'Aigües, per exemple. Però és un fet que el clima

està canviant i això ens comporta haver d'anar fent adaptacions en el nostre dia a dia.

Igualment, la transició energètica és necessària per mitigar l'emergència climàtica, així com una gestió més eficient dels residus o el canvi cap a una mobilitat més sostenible.

5. L'envelliment de la població

L'evolució de la demografia és un repte important a l'Europa del s. XXI. Abans hem mencionat algunes dades demogràfiques de Vilanova i la Geltrú, en què observàvem la disminució de població en els grups d'infants i joves. La nostra ciutat és un reflex del que està passant a bona part del continent.

La Comissió Europea calcula que la població de la Unió Europea es reduirà un 5,2% d'aquí a l'any 2070. Durant aquest període, la població dels Estats membres envellirà dramàticament, amb un augment de 5 anys de la mitjana d'edat, donades les dinàmiques de fecunditat, d'esperança de vida i migració.

Tot això, no només augmentarà la pressió sobre el sistema públic de pensions, o sobre l'atenció a la dependència; també tindrà un impacte en l'esfera social. Caldrà preguntar-se com canviaran les preferències de la societat a causa del major pes relatiu de les generacions més longeves. Preferències a nivell de consum, de relació social o polítiques, per exemple.

Aquest context en sí no és negatiu, al contrari, que cada vegada més persones es facin grans amb bona qualitat de vida només pot ser una bona notícia. Això només ens indica que la nostra societat està vivint canvis profunds i que els hem de preveure perquè esdevinguin oportunitats.

La tendència a l'envelliment de la població obre espai a noves ocupacions especialitzades o abocades a la salut mental i les cures. Els centres de formació ocupacional i formació professional hauran de dotar-se de cicles formatius que responguin a aquesta realitat. Els més joves poden trobar oportunitats laborals tot just acoblades al fenomen de l'envelliment de la població.

Cal tenir en compte que l'envelliment és una dimensió estadística. Fer-se gran o fer-ho en salut també pot implicar tot un calaix d'activitats dinàmiques en què els nostres sèniors poden contribuir al mateix estat del benestar col·lectiu. De la mateixa manera que es parla de l'economia circular centrada en la sostenibilitat, també hem d'optar a la circularitat basada en tot allò que els més grans poden aportar com a llegat a la seva comunitat.

6. La revolució tecnològica

El que alguns especialistes anomenen com "la quarta Revolució Industrial" sens dubte comportarà molts canvis econòmics i socials. Per això es parla de "revolució", perquè la magnitud i l'abast dels canvis que s'esperen transformaran profundament el món que ara coneixem.

El motor d'aquesta revolució són les noves tecnologies: la intel·ligència artificial, l'edició genètica, Internet de les coses (IoT), els cotxes autònoms, els robots

intel·ligents, la *blockchain*, la realitat virtual o les dades massives. Totes elles es presenten com a tecnologies disruptives, amb el potencial de produir canvis radicals en tots els àmbits de les nostres vides.

La societat actual ha viscut altres revolucions industrials abans. Observar-les ens pot ajudar a predir, entendre i a gestionar els canvis que s'estan produint, però el cert és que la rapidesa, l'abast i la complexitat de la transformació que estem vivint la fa incomparable a les que hem viscut fins ara.

Això suposa un repte que cal afrontar des de tots els sectors, ja que cal alhora potenciar les oportunitats que ens aporten les noves tecnologies (en l'economia, la ciència, la salut, el treball, etc.) i simultàniament abordar els desafiaments que ens plantegen, per exemple, en la bretxa digital, les relacions personals o la privacitat.

OPORTUNITATS

Fins ara he exposat el context en què ens trobem. Confio no haver-vos desanimat, al contrari. Tenim molts reptes, però tal com us deia al principi: dels reptes en surten noves oportunitats, ens permeten evolucionar.

Vilanova i la Geltrú té un enorme potencial que ha de saber aprofitar, hem de saber aprofitar. Volem aconseguir que Vilanova i la Geltrú miri cap al futur. Que sàpiga on vol arribar i tingui una ruta clara per avançar. Mirar al futur no vol dir desentendre's dels reptes actuals; vol dir trobar la manera de superar-los per millorar. Vol dir ser resilients.

En aquest sentit, l'ONU ens ofereix un bon camí als pobles i ciutats, amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible 2030. Són objectius que busquen la superació dels reptes que hem mencionat i que les societats avancin cap a models més justos socialment i més sostenibles.

De fet, tant el govern espanyol com el català estan compromesos amb l'Agenda Urbana proposada per les Nacions Unides i en aquest sentit des de Vilanova i la Geltrú ens hi adherim, entenent que marca un full de ruta que ens permet mirar al futur.

En aquesta línia, amb l'horitzó del 2030, volem iniciar a principis de 2024 el debat i redacció del Pla Estratègic de Vilanova i la Geltrú. El Pla Estratègic, com diu el nom, ha d'incorporar i prioritzar els projectes estratègics per construir aquesta ciutat que mira al futur, encarant els reptes i necessitats a mitjà i a llarg termini, comptant amb la participació dels diferents agents socials i econòmics, i de la ciutadania de Vilanova i la Geltrú.

Penso que Vilanova i la Geltrú ha de tenir ambició de ciutat. Aquesta mirada al futur ha de ser plena de confiança en les possibilitats que tenim i tenint la certesa que: si sabem treballar de forma coordinada amb tots els actors; buscant l'entesa, teixint aliances i aprofitant els recursos, amb intel·ligència col·lectiva, podem arribar allà on vulguem.

Vilanova i la Geltrú és una ciutat plena de vida, dinàmica, activa, amb un teixit associatiu de 400 entitats absolutament diverses, amb un teixit empresarial

compromès amb el territori i amb un sector acadèmic i del coneixement de primera línia. Ens ho hem de creure.

Tenim, a més a més, un tret diferencial determinant, respecte a d'altres ciutats de dimensions semblants: el mar, el Mediterrani. Som una de les principals ciutats de la costa catalana, amb tot el món de connexions, coneixements i descobertes que ens ha portat sempre el mar.

Com deia, els objectius de l'Agenda Urbana guiaran el nostre camí, per això voldria descriure les oportunitats que tenim com a ciutat a partir de cadascun dels 10 objectius:

Objectiu 1. Ordenar el territori i fer un ús racional del sòl, conservar-lo i protegir-lo

Aquest objectiu fa referència a treballar en una planificació urbanística al servei de la ciutadania, per afavorir una ciutat més cohesionada territorialment i socialment. En aquest punt, estem parlant de l'enfortiment de Vilanova i la Geltrú com a capital, per liderar la comarca i el territori del Penedès, així com les relacions amb la resta de ciutats metropolitanes.

Els municipis tenim una eina fonamental d'ordenació del territori, com és el Pla General d'Ordenació Urbana. A Vilanova i la Geltrú la darrera revisió del pla general és del 2001 i ja s'ha creat una comissió específica per treballar una renovació del pla, que sens dubte ha de ser un instrument estratègic per a la planificació dels propers anys.

El nou POUM ens ha de permetre resoldre la situació de les urbanitzacions periurbanes, per exemple; també ens ha de permetre generar nous sòls per a activitats econòmiques, concretar les zones dedicades a habitatge, o reordenar i protegir el sòl agrícola i paisatgístic. Concretament, pel que fa al sòl d'habitatge, veiem la necessitat que en els nous sectors el 40% d'habitatge ja sigui de protecció oficial, i preveure ja les necessitats d'equipaments públics i zones verdes, perquè si la ciutat creix, volem que sigui de forma sostenible i planificada.

Objectiu 2. Evitar la dispersió urbana i rehabilitar la ciutat existent

En aquest sentit, en el Pla d'Actuació Municipal per als propers 4 anys preveiem elaborar un pla d'equipaments en el marc del planejament urbanístic general (esportius, culturals, centre cívics, etc.). Aquest pla ens ha de permetre determinar les necessitats actuals i futures i promoure el manteniment d'equipaments existents amb criteris d'accessibilitat i eficiència energètica.

Objectiu 3. Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència

Les accions per fer front al canvi climàtic i donar resposta a la situació d'emergència ambiental han de ser transversals en totes les polítiques municipals. És un pilar de les polítiques públiques, i des del govern que encapçalo hi tenim tot el compromís.

En aquest mandat volem sumar compromisos, en aquest sentit. Preveiem impulsar un acord de ciutat sobre l'emergència climàtica, amb mesures a promoure en tots els àmbits, des de la disponibilitat de l'aigua, a la mobilitat o la gestió del medi natural.

Volem una ciutat on la qualitat de vida vagi també acompanyada de ser una ciutat saludable.

Objectiu 4. Fer una gestió sostenible dels recursos i afavorir l'economia circular

Quan parlem d'afavorir l'economia circular, ens referim a apostar per un sistema econòmic que generi valor a partir de l'allargament de la vida útil dels productes, reciclant, reutilitzant i en definitiva buscant una major eficiència dels recursos.

En aquest sentit, i en la situació preocupant de sequera que patim, és vital realitzar les inversions necessàries per garantir la màxima eficiència de la xarxa de l'aigua i el clavegueram. Aquest en seria un exemple.

També pensem en la gestió dels residus. De cara a l'any que ve preveiem una aportació pressupostària extraordinària per promoure una nova licitació de la gestió dels residus, perquè necessàriament hem d'aconseguir que sigui més eficient i sostenible, tant econòmicament com ambientalment. Hem d'assolir un nivell més alt de recollida selectiva i reciclatge, i hem de buscar la fórmula adequada per aconseguir-ho de manera progressiva i que no sigui complicada per ningú.

I un altre exemple, en aquest objectiu, és l'aposta per promoure l'estalvi energètic i l'autosuficiència, començant pels equipaments municipals i la renovació de l'enllumenat públic, on ja comencem a veure primers resultats, però també donant suport a les iniciatives de comunitats energètiques i similars, com la nova cooperativa VNG Energia que s'ha creat fa poc.

Objectiu 5. Afavorir la proximitat i la mobilitat sostenible

No podem demanar a la ciutadania que faci el pas cap a uns hàbits de mobilitat sostenible i al mateix temps no afavorir una alternativa de transport públic digne. És evident que el canvi cap a una mobilitat més sostenible és una opció personal que haurà de fer cada ciutadà o ciutadana, però posem-ho més fàcil. Sinó no ens en sortirem.

A Vilanova i la Geltrú tenim un servei de bus urbà que necessita una renovació urgent i una millora del servei. Aquest servei municipal pateix un dèficit d'inversió important i de cara a l'any que ve preveiem una aportació de 750.000 euros per iniciar aquesta millora de les línies 1 i 2.

I d'altra banda, és conegut de tothom els dèficits que patim a la comarca en el transport interurbà, amb tren i recentment també amb bus. Hem reclamat i ens hem posat a disposició, tant de la direcció de Renfe com de la Direcció General de Transports i Mobilitat, per buscar solucions que millorin les alternatives de transport públic per als vilanovins i les vilanovines.

A banda d'això, tenim el compromís d'impulsar un nou pla de mobilitat, que compti amb tots els consensos necessaris, per promoure la mobilitat sostenible. Per nosaltres la mobilitat ha de situar als vianants a l'eix de totes les accions, perquè a Vilanova la gran majoria de desplaçaments es fan a peu, i per tant, això va molt lligat a tenir carrers nets, amb un bon manteniment i ben il·luminats, i a més, anar adaptant voreres per tal que sigui una ciutat més accessible.

Objectiu 6. Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat

Tenim diversos camps de treball en aquest objectiu.

Per una banda, entenem l'accés a una sanitat pública de qualitat com un pilar fonamental de la cohesió social i l'equitat. En aquest punt, ho tenim molt clar: volem reactivar l'acord amb la societat civil per reclamar la construcció del nou hospital comarcal a Vilanova i la Geltrú. No renunciarem de cap manera a aquesta reivindicació històrica, que ens posa en una situació de greuge a la nostra comarca respecte d'altres en un àmbit tan vital com la sanitat.

Igualment, tenim ben present la voluntat i el compromís de posar en valor l'assistència social i sanitària, treballant en una solució per al futur d'AISSA, l'ens municipal que gestiona els serveis de residència Els Josepets i el centre de dia Masbau, entre d'altres.

L'altre pilar fonamental de la cohesió social: l'educació. Som una ciutat declarada "ciutat educadora" i estem compromesos amb l'Aliança Educació 360. Això vol dir que defensem l'educació "a temps complet" i per tant, que veiem absolutament interessant el foment de l'educació més enllà de l'horari lectiu, per aconseguir un desenvolupament integral dels infants i els joves, així com afavorir una major igualtat d'oportunitats.

Per cert, tornarem a fer inversions a les escoles d'infantil i primària més enllà de l'estricta manteniment que ens pertoca. Aquest any 2024 farem inversions a l'escola Sant Jordi, a la Llebetx, a l'Arjau i a l'Aragai.

Parlem també del foment de la igualtat de drets per a TOTES les persones. No podem tolerar que en ple segle XXI es produeixin discriminacions per raó de gènere, d'orientació sexual, de raça o de qualsevol altra naturalesa. És tan senzill i tan bàsic com creure'ns que tots som iguals, i en això encara, malauradament, hem d'avançar.

En l'assoliment d'aquest objectiu, contemplem també mesures per fer front a l'emergència social, per atendre les persones que es troben en risc d'exclusió social, que com us deia abans, en són moltes. Pensem que hem de posar facilitats a les persones que tenen dificultats. Per exemple, en la relació amb l'administració, per això contemplem la creació d'una finestreta única social, per exemple, entre d'altres accions.

Objectiu 7. Impulsar i afavorir l'economia de la ciutat i la creació d'ocupació i oportunitats

Volem una ciutat pròspera amb una economia transformadora i diversificada. Què vol dir això? Vol dir aprofitar tot el potencial que tenim, en tots els sectors econòmics, en l'àmbit del coneixement, de la cultura, etc., per generar una economia pròspera i amb valor afegit, és a dir: una economia que pugui proporcionar riquesa al territori de forma perdurable i sostenible.

Per una banda, estem treballant des de la col·laboració públic-privada per atraure empreses en sectors d'alt valor afegit que generin noves oportunitats d'ocupació i atreguin talent a la nostra ciutat. Tenim empreses tecnològiques que són referents en els seus àmbits i això ja ofereix un entorn favorable per intentar fer créixer aquest nínxol. Aviat tindrem bones notícies que ara no us puc avançar.

En el sector del turisme, estem treballant ja en un pla estratègic per consolidar el model de turisme de proximitat, familiar i de qualitat, responsable i sostenible, com a tractor per al desenvolupament d'altres sectors econòmics.

Igualment, volem estimular i protegir el comerç local, i en aquest sentit creiem que cal buscar fórmules de dinamització a partir de la innovació i el treball directe amb el sector. Aquesta setmana hem tingut una notícia certament negativa en relació amb el comerç, com és el tancament de Zara, i el sector ens ha manifestat la seva preocupació, que compartim.

Des del govern creiem fermament en el rol de capital comercial del territori que ha exercit Vilanova i la Geltrú durant molts anys i farem tot el que tinguem a l'abast des de l'administració per reforçar aquesta capitalitat. De fet ja estem en contacte amb operadors comercials.

I també, hem fet una aposta clara per l'economia blava. L'economia blava fa referència a tota l'activitat econòmica que es genera al voltant del mar, sempre d'una forma sostenible.

La ciutat compta amb agents actius i consolidats en tots els àmbits que conformen l'economia blava. Començant pel port, que té activitat comercial i s'ha especialitzat com a base de reparacions i manteniment d'embarcacions. Compta amb unes drassanes pioneres en la construcció naval per a ús portuari amb l'objectiu zero emissions. Així mateix, hi treballa una de les flotes pesqueres més importants del país, la segona en volum de captures.

Ja fa dos mesos i escaig vam acollir una prova de la Copa Amèrica, com sabeu, que més enllà del gran esforç d'organització i de la projecció obtinguda, ha suposat el punt de partida, la llavor, per desenvolupar l'estratègia local per impulsar l'economia blava.

Per posicionar el futur desenvolupament econòmic de Vilanova i la Geltrú en l'àmbit de l'economia blava hem iniciat la planificació estratègica per reorientar el Clúster de Desenvolupament Econòmic, amb nous agents econòmics, com empreses vinculades al sector portuari, la nàutica, etc.

I també hem vist de forma clara que tenim una alta capacitat d'acollir esdeveniments, fins i tot esdeveniments de gran format. Per això hem començat a treballar en una línia per esdevenir ciutat de referència en l'esport al voltant del mar.

Ja veieu que tenim molta feina i que tot just l'hem iniciat. Però no podem parlar d'economia transformadora i d'atracció del talent sense posar al centre la Universitat. Volem que Vilanova i la Geltrú creixi com a ciutat universitària i d'innovació, potenciant i ampliant aquells sectors més propis i pròxims a la nostra ciutat, com és la formació en el sector ferroviari, però sense oblidar la trajectòria de la nostra universitat en la recerca i la innovació.

Volem ser la ciutat referent en la Formació Ferroviària a Catalunya i a l'Estat, i ho serem. Abans del Nadal en tindrem notícies.

Objectiu 8. Garantir l'accés a l'habitatge

Quan parlava dels reptes, he fet una referència àmplia al repte que suposa garantir l'accés a l'habitatge. La nostra prioritat en aquest sentit, com deia, és ampliar l'oferta d'habitatge assequible, per això s'estan adquirint habitatges des de la iniciativa pública per oferir a lloguer social.

Però cal aplicar altres mesures d'ordenació de l'habitatge i de planificació pensant en el futur, en aquest sentit es compta amb un nou Pla Local d'Habitatge que cal aplicar, perquè en el futur ajudi a reduir la necessitat tan urgent que tenim actualment. I també a mig termini, com deia abans, preveiem que el Pla General Urbanístic estableixi que qualsevol nou sector que s'urbanitzi a la ciutat incorpori el 40% destinat a habitatges de protecció oficial.

Objectiu 9. Liderar i fomentar la innovació digital

També he apuntat el repte que tenim a partir de l'evolució vertiginosa de les noves tecnologies. En aquest sentit, hem d'aprofitar tots els ens, recursos i organismes que tenim a la ciutat en l'àmbit de la innovació i projectar el futur de la seva mà.

L'ens municipal Neàpolis, per exemple, és un pol de projectes tecnològics i d'innovació referent al territori, que comparteix projectes amb entitats i institucions en l'àmbit local, nacional i internacional.

Tenim la UPC, on som ara mateix. Presumim poc de ser ciutat universitària, promotora de projectes d'innovació en àmbits com la ciència, la mecànica, el mar... És un privilegi. I comptem amb moltes altres entitats i empreses d'arrel tecnològica que són referents i que constitueixen un ecosistema molt potent en el camp de la innovació.

Al nostre govern tenim clar que la tecnologia s'ha de posar a l'abast de la ciutat per ajudar-la a avançar en aquest futur que volem construir. Estem parlant, sobretot, d'universalitzar-la, de facilitar-ne l'accés, de reduir la bretxa digital en la dimensió individual, però també de cara a les empreses, les associacions, etc.

Objectiu 10. Millorar els instruments d'intervenció i governança

En aquest objectiu, volem fer una aposta ferma i necessària per la descentralització de l'administració i fer-la més propera a la ciutadania.

Per això, fa just uns dies vam explicar a les associacions de veïns el projecte que volem desenvolupar per crear els Consells de barri, amb l'objectiu de dinamitzar el debat als barris, promoure projectes d'acció comunitària, i en definitiva, fer la ciutadania més participativa, de forma directa, de la presa de decisions i les accions per millorar qualitat de vida als barris.

Ja per acabar, en conclusió. Som una ciutat amb molts reptes, com totes, però amb unes oportunitats que ens fan única.

Aprofitem-ho i fem-ho plegats.

Juan Luis Ruiz López
Alcalde de Vilanova i la Geltrú